

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VI. aastakäik.

Reedel, 14. augustil 1925. a.

VI. aastakäik.

TJK jalgpalliväli avamisvalmis.

Väli praegu eeskujulisem pealinnas.

Spordiväljade kvantitatiivne vähesus ja kvalitatiivne viletsus on meile valusaks küsimuseks juba ammust ajast. Sellepärast võib kujutada headmeelt, millega E. Spordilehe esitaja kesknädala hommikul tegi tutvumissõidu TJK staadionile, mis pealinna moodsama jalgpalliväljana neil päevil avatakse. Sõit Kadrioru mereranda Narva maantee ääres, kus asub TJK staadion, sündis koos TJK sekretäri Max Milleriga, kelle energia uue välja loomisel on olnud otse eeskujulik.

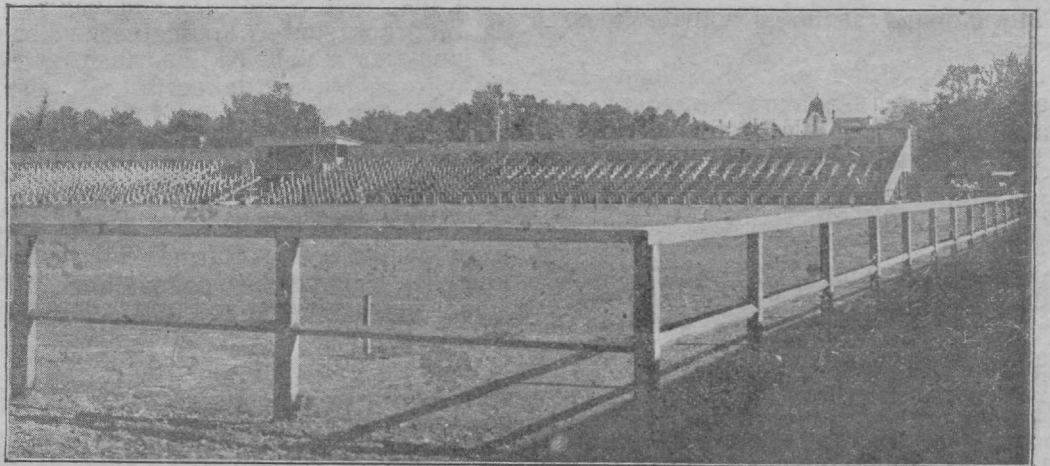
Kohalejõudmisel valdab uus väli oma kauniduse poolest kohe meeli. Kohal, mis veel läinud aastal oli linnale pühkmete väljaveo paigaks ja millest heal meelel möödagi ei tahtnud minna, on nüüd avar tarkava rohelise muruga väli, mille Narva maantee poolisel äärel mõjuv tribüünid rida. See on TJK staadion, mille mänguväli on parem ja tribüünid suuremad pealinna senisest kahest — Kalevi ja Spordi väljast.

Andmed, mida meie oma lugejatele uue välja kohta saame tuua, on järgmised: Mänguvälja pikkus on 104 meetrit 74 meetrilise laiuse kohta. Välia kumerus on keskel 28 sentimeetrit, kuna välia alt risti ja põigiti käib läbi treenaash, nii et väli sademeid pea sugugi peal ei pea. Välia ümber käib paar meetrit eemal barjäär, mis publikut eemale hoiab.

Tribüüni pikkus on 120 meetrit. Ta on 16-ne rea istmetega ja võtab vastu, loosh kaasa arvamata, 3740 inimest (Kalevi välja tribüünil on ainult 1800 istekohta!). Seisukohtade hulka loetakse kuni 6.000 peale, nii et väli on valmis vastu võtma kaks korda suurema pealvaatajate hulka kui see seni meil võistlustel olnud.

Välja otsas on veel vähem 80×30 meetriline treeninguväli, mida TJK meeskond juba kasutab.

Välja ehitusekäigu kohta kõneles M. Miller, järgmist: Maa-ala, millel väli asub, on linnalt renditud kuni 1934. aastani, mille juures TJK-l eesõigus on selle uuesti rentimiseks. Ehitama hakati ilma rahata — hea õnne peale, kui nii öelda võib. Leidsime ettevõtja, kes tegi esimesed planeerimistööd 250.000 marga väärtuses võlgu. See oli läinud aasta sügisel. Talve jooksul koguti kuulutusi uuele väljale. Neid saime

TJK jalgpalliväli.

50-ne tüki ümber, misiuures kuulutuste väljapaneku arvel raha avansina saadi 200.000 marga ümber. Selle rahaga asusime uuel hool tribüünide ja plangu ehitamisele tänava aprillikuul. Raha oli siiski ikka veel vähe. Juba 1923. a. paluti valitsuselt toetust, mida alles tänava saadi. Nii määras riigivanem toetusena 100.000 m. ja andis laenu, mida TJK juhid isiklikult kindlustasid 200.000 mk. See lõi ettevõttele jalad alla. Tänavu on TJK korraldatud võistlustest ka 100.000 m. ümber sisetulekut saanud. Väljal ülespandavate kuulutuste eest saadakse 420.000 m., millest 280.000 m. käes ja ülejäänud osa välja avamisel saadakse. Need olid summad, millega ehitust kevadel saadi alata ja seda edukalt võidi praeguseni jätkata. Peale selle tuli küll TJK juhatusliikmetel ka oma käest jõudumööda summasid panna ehituse sisse.

TJK staadion on seni maksma läinud ligi 1½ miljoni marka: planeerimine 250.000 m., tasandamine, sõelumine, rullimine ja rohu küllimine 200.000; tribüünid ja plank 998.000 m. Üheks halduseks on, et linna veevärk välja lähedusesse ei ulata ja vee saamiseks puurkaev tuleb ehitada. See ühes elektripumbaga läheb maksma kuni 250.000 m. Tribüüni alla on praegu esimeses järjekorras ehitusel 2 riietusruumi, pesemisruum ja juhatus tuba.

Need loodetakse Läti-Eesti maavõistluse ajaks valmis saavat.

Tähendada on veel, et staadioni projekti valmistas arhitekt Burmann ja ehitus läbi viidud Kadarpiku poolt.

Need on andmed, mida M. Miller uue välja kohta andis. Meie ei saa siin kinnitamata jätta, missuguse suure töö Tall. jalgpalliklubi oma välja ehitamisega on teinud. See ei ole mitte üks kindla aluse loomine TJK edaspidisele tegevusele, vaid on ka uus märgikivi Eesti spordi üldisel arenemisel. Nüüdisega oleme rikastatud uue jalgpalliväljaga, mis tõesti on esimene euroopalik Eestis. Kui välismaalased, nii prantslased ja teised, oma umbes sarnaste väljadelenimeks annavad staadioni, siis võime ka meie praegu õigusega kõneleda TJK staadionist. Uus väli rahuldab rahvusvahelised nõudmised, mida ühele väljale esitatakse ja on sellel kohaseks areniks meie edaspidistele suurvõistlustele, pealegi kus Eesti staadioni ehitamine sünnib visa venivusega. TJK staadion on linna tsentrist sama kaugel kui liidu ehitusel olev staadion, see on kuni 2 kilomeetrit. Seda maad ei saa kaugeks pidada, kuna ühendus trammi tõttu võrdlemisi hõlbus on. Suurvõistluste ajal tulevad trammile lisaks muidugi ka autobussid. Pääsemine spordiväljadele on meil publikule kõigiti hõlbus, kui arvesse võtta, et

Soome - Läti 3:1.

Soomlastel suur ülekaal väljamängus, kuid saamatus värava all. Lätlased õnnega suuremast kaotusest pääsnud.

Kauni ilma peale vaatamata on maavõistlus kogunud vaevalt 2000 inimest. Nähtavasti on Soome publik küllastunud juba suurvõistlustest ja suurema arvu kokkumeelitamiseks on tarvis midagi tõeliselt erakordset. Üldse ei ole aga jalgpall Soome lemmiksport. — soomlase võidujalgu ei suuda leppida Soome jalgpalli tagasihoidliku seisukohaga ja seepärast juubeldab soomlane täiel määral kergejõustikule, kus tõusevad järjest uued tähed, külastades ainult siis jalgpallivälja, kui midagi tähtsamat päevakorral ei ole.

Pühapäeval, 9. augustil, oli aga võistlusi kaunis rohkesti: kodanlise ja tööväljalise ujumise esivõistlused, purjetusnädal, laskevõistlused, poiste kergejõustiku võistlused jne. Loomulikult ei jatkunud igasse kohta küllaldaselt inimesi.

Võistlus algab kell 6 Töölo väljal tavallise tseremoniaga. Mängitakse Läti, Soome ja Rootsi rahvushümne, kuna vahekohtunikuks on kõhukas hra T. Malm Rootsist.

Meeskonnad asetuvad väljale koosseisudes:

Soome: Lindroos: Koskinen—Lydman: Närvänen—Soinio—Nikander: Kulmala—Lesh—Eklöf—Fallström—Kelin.

Läti: Jurgens: Gravels—Svistunenko: Sokolovs—Stantshiks—Shadeiko: Abrams—Taurinsh—Sheibels—Timpers—Pavlovs.

Väljapoole valib Eklöf vastu päikest, tagamõttega teisel poolalal soodustust protsentidega tagasi saada, mil see juba madalamale vajub ja teravamalt silma löikab.

Läti teeb alglöögi, kuid pall satub kohe soomlastele, kes kiirsõidul Läti väravale lähenevad. Manööver lõpeb Eklöfi löögiga Jurgensile sülele. Palli väljalüües on Kelin kohe selle omanik ja hästisenderdud palli saadab Lesh napilt üle lati. Nüüd pääsevad lätlased omakord palli juure ja jõuavad karistusalani, kust Lydman vägeva pommi Läti värava poole teele saadab. Pall kukub otse Läti väravaioonele ja hüppab üles posti, ilma et Jurgens taipaks teda tõrjuda.

4. minutil võtab Jurgens palli Fallströ-

(1. lehekülje järg.)

välismaail suurlinnades staadionid asuvad kuni paarkümme kilomeetrit linna tsentrist ja võistlusele minek meie oludes endast juba paraja reisi kujutaks. Kui mitte varem, siis 26. augustil Eesti-Läti maavõistluse ajal näeme pealinnalaste hulka esmakordselt paljutuhandelises arvus voolavat TJK staadionile, mis areeniks suurele maavõistlusele Lätiga.

Lõpuks toome siin TJK praeguse juhatuse koosseisu, kelle tublil tööil valminud TJK staadion: esimees Mänd, raudteevalitsusest, linnavolinik; abi Reinans, raudteevalitsusest; laekahoidja Neumanskraft, Riigi Teatajast; abi Kivisild, Põhja Pangast; sekretär M. Miller; abi Park, omaval. ametnik; varahoidja Pärn, Eesti Pangast.

Uute välja puhul on TJK seni iuba saanud rea tervitustelegramme kodu- ja väljamaalt.

mi löögivalmis jalalt. Selle järel lööb Eklöf kohe palli jälle Jurgensile pihku.

6. minutil dribbeldab Kelin kergusega läbi ja lööb puhtalt värava ees seisvale Leshile, kes mööda lööb. Selle järel katsub ka Soome oma laskeosavust tagajärjelt.

7. min. on Fallströmilt lennus kiire pommi. — Jurgens veeretab mahaviskamisega selle kornerisse. Väljalöögil on Lydman jaok, kuid pallil on tema kõrge lend.

8. min. teeb Eklöf 25 mtr. pealt löögi, mille Jurgens meisterlikult nurgast välja toob. Nüüd pääsevad ka lätlased kaitsest läbi. — veel viimasel silmapilgul jõuab Närvänen Timpersile peale hüpata ja kõik kolm — Timpers, Närvänen ja Lindroos rulluvad pikali rökas. Paar mängijat nõuavad penaltvt.

11. min. läheb Kelin Sokolovsist läbi ja lööb 10 mtr. pealt mööda. Järgmisel minutil on ta jälle värava all ja pakub palli Eklöfidele, kes aga shansi laseb kaotsi minna.

14. min. teeb Stantshiks kaugelöögi, mida Lindroos suure kohmetusega sülest väljapillates püüab. Ka Taurinsh on Soome värava all ja attakeerib nii elavalt kaitset, et Lydmani püksid ülevalt kuni alla saapakontsaga lööki käristab.

15. min. dribbeldab Kelin järjekorraliselt värava alla. Eka lööb tsenderduse peaga üle. Minuti järel hävitab Eka 5 mtr. pealt palliga seisest surmalkindla shansi, kaabates palli asemel saapaninaga mätta maast üles. Selle järel teine nurgalööki Soome kasuks.

19. min. veab Abrams läbi. Taurinsh lööb ägeduses mööda ise veel paari kükerpalli järel visates.

20. min. Kelini kiirsõit värava alla, tsenderdatud palli kallal lähevad tülli Eklöf ja Lesh. Kolmas korner.

23. min. nurgalööki lätlaste heaks, Stantshiksi kena kaugelööki.

25. min. Kelin 8 mtr. peal löögil, pareerib Jurgens. Minuti järel Kelin jälle värava all, Jurgens jookseb talle vastu, Kelin söötab keskele, kus Eklöf 5 mtr. pealt tühjast väravast mööda lööb.

29. min. teine korner lätlaste heaks, Stantshiks lööb üle.

31. min. Lesh ½ mtr. mööda ja 34. min. posti.

37. min. püüab Jurgens Leshi hüpleva palli, selle järel lööb Fallström kaks jõuetut palli Jurgensile pihku. 40. minutil tõrjub Jurgens Leshi pealöögi. 42. min. on Kelin ja Lesh vabalt värava all, viimase vabasse väravanurka platseeritud pall veereb napilt mööda. Poolaja viimasel minutil pareerib Jurgens Närväse ja Eklöfi kaugelöögid meisterlikult.

Poolaeg lõpeb 0:0, nurgalöögid 3:2 Soome heaks, kuna ofsaidid 10:0 lätlaste kasuks seisavad, mis nende ofsaiditaktika edukusest ilmeka tunnustuse annab.

Teine poolaeg algab Pavlovs'i läbimurdega, kuid mees ei saa õigel ajal pidama ja vurab selle ühes outi. Kohe kandub aga pall Läti värava alla, kus segane olukord tekib. Eklöf kaotab väravaioonel palli jalalt.

5. min. tungib Abrams energiliselt peale, annab umbes 15 mtr. pealt löögi värava alla. Seda ruttab tõrjuma Närvänen,

kuid pall hüppab jalalt üles ja momentaalselt saadab selle Taurinsh peaga võrku. 1:0.

Kohe järgneb momentide seeria Läti värava all, kuid tasuvärav jääb tulemata. 7.—8. min. on lätlased pealetungil. Taurinshil libiseb pall pea pealt ja mees veereb ise võrku. Nurgalööki Läti heaks.

9. min. lööb Kelin lähedalt mööda, selle järel tõrjub Jurgens Eklöfi palli mahaviskkega.

11. min. tahavad Eklöf ja Lesh üksteise võidu 5 mtr. pealt lüüa, kuid pall läheb mõlemal kaotsi. 13. min. võtab Jurgens mahaviskega palli Fallströmi jalalt.

16. min. murrab Pavlovs läbi. Lindroos põnseb talle vastu ja lööb palli minema. Pavlovs komistab siiski Lindroosi üle ja vranab selle põlve välja, mille järel see väljal arantakse. Väravasse tuleb Karnerva, HJK 2. meeskonna väravavaht.

18. min. vääratab Fallström kaks korda löögil ja kolmandal korral riisub Jurgens ta eest palli.

22. min. korner Soome heaks, lüüakse üle. Minuti järel päästab Jurgens värava Kelini löögist korneriga. Selle lööb madalalt üle Närvänen.

27. minutil lööb Fallström jälle üle, kuna viimaks 28. min. õnnestub tal Kulmala söödust tasuväravat saavutada. Lööki püüdis Jurgens mahaviskega tõrjuda, kuid pall veeres üle käte võrku.

31. min. nikastab Svistunenko oma põlve ja tema asemele tuleb Taurinsh kaitseesse. Läti esineb nüüd 10 mehega.

33. min. on Läti värava all segadus, mida Eklöf kasutab juhtiva värava saavutamiseks. 2:1.

Nüüd kaotavad lätlased nähtavasti pealetungi isu ja koguvad kõik müürina väravasse. 39. ja 40. min. lööb Eklöf järjettiku napilt üle.

41. min. on Jurgens väravast väljas, pall keerleb väravaioonel, kuid tuleb veel õigel ajal sealt tagasi.

42. min. söötab Soinio Fallströmile, see veab Gravelsist läbi ja lööb 3:1.

43. min. on Kulmala puhtalt läbi, kuid kaotab kiirel toimingul palli.

Teisel poolajal olid nurgalöögid 1:1, ofsaidid 7:2 Läti kasuks.

Nagu mängu kirjeldusest näha, tuleb lätlastel õnne tänada, et kaotus suuremaks ei kujunenud. Ei oleks siiski võimatu olnud ka olukord, et mäng viigiga oleks lõppenud, kui Svistunenko tervise juures oleks püsinud. Lätlaste hea õnne kõrval on muidugi peasisiudlane Soome edurivi, kes oli äärmiselt kokkumängimatu ja üks-teist segav.

Läti meeskonna tugevam osa olid kiired ääreaajad, kes vahetevahel kardetavad olid, siis Stantshiks kena edurivi toetusega ja kaugelöökidega. Hea tagajärje saavutamiseks mõjus muidugi kaasa ka kaitse ofsaidi taktika ja väravavahi hülgirikas töö.

Soome meeskonnas oli nõrgem osa, nagu öeldud, edurivi, eriti Lesh oma nõrga kohavõtuga. Poolkaitse ja kaitse tegid tüsedat tööd, kuna mõlemad väravavahid ebakindlatena ja kohmetutena välja nägid.

Esmaspäeval võistles Läti meeskond Tampere koonduse vastu, kellele ta samuti 1:3 (0:1) kaotas.

100 mtr. finish tänavustel Ameerika esivõistlustel. Esireas vasakult Hussey (võitja), Scholz (teine), Hubbard (kolmas).

Spordilinn Pärnu.

Jalgpalli ringkonna võistluste poolfinaali ajal Pärnu Tervise ja Tall. Võitleja vahel pidas E. Spordileht tarvilikuks oma esitaja sõidu Pärnu, et tutvuneda selle linnaga, mis viimasel ajal Eesti spordiliikumise omale väljapaistva kohta võttud.

Ja muljed Pärnust kui spordilinnast ei pakkunud mingit pettumust, nagu see lähemal vaatlemisel tihti sünnib, vaid olid eemalttulejale veel valdavamad. Sõit sündis ühes J. Hargeliga, kes pealinnas esitab Sindi Kaljut ja kellele ei saa keelata maa spordiolude suure tundja tiitlit. Pikk reis (aja poolest pikem kui Tallinnast Riiga) oli juba lõpule lähenemas, kui ühest jaamast Mõisa-kuula lähedal rongile kargasid kaks pärnlast: Tervise sekretär E. Soovik ja maadleja Teearu. Need olid esimesed Pärnu sportlased, Tervise märk rinnas ja mõlemad päikesest pruunid, kellega seniist meeldivat tutvust sõidul uuendada sai. Pärnu jaamas trehvasime uuesti Tervise mehi, nii P. Moll, vana Järva sportlane, siis E. Jürvetson, Pärnumaa kiirejalgsem ääreaajaja ja teisi. Üldine tunnus Pärnu sportlastele on klubi märk rinnas, olgu see siis Tervise. Vapruse või mõne teise Pärnu klubi oma. Seda näed linnas õige rohkelt ja vajutab linnale kohe esimesena peale meeldiva sportlase pitsati. Pealinnas tarvitakse seda kena kommet, oma klubimarki kanda, palju vähem kui Pärnus. Märkida aga võiks, et välismaail spordiharrastajad oma klubi värvide kandmiseta vast eladagi ei saaks, nagu see ka Pärnus näib olevat. Märgil on veel kena voores, et see ilmutab eselt ühist peret, kes kõik ühe ja sama asja eest väljas.

Selle sõidu ajal elas Pärnu talle tähtsa võistluse tähe all. Kuid Pärnus läheb sport täisauru all ja poolfinaali suuruse peale vaatamata oli veel rohkelt teisi spordisündmusi. Esimesena oli muidugi Pärnu Tervise võistlus Tall. Võitleja vastu, kuid selle kõrval võitis Vaprus veel vastu Mõisa-kuula mehi ja Pärnu jalgpalliklubi oli küllaskäigul Viljandi. Neljandaks veel samaks päevaks määratud maakonna rattasõidu võistlused. Nagu näete, rikkalik spordipäeva kava, mis ka Tallinna kohta vähe ei oleks!

Esimene käik Pärnus viis Uudise kontori. See on üks Pärnu spordisentrimest, asub Pärnu peatänaval, mille nimi nagu Tartuski on Riitli tänav. Vaateakendel väljas momendil mängus olevad ahihinnad, pildid võistlustest, seest saate sporditeateid, peale selle on seal veel E. Spordilehe abitalused, Tall. spordiäri Esto esitus j. m. Peremees — E. Soovik senior, on sama suur spordifanaatik kui ta poegki — E. Soovik junior, Pärnumaa parim ujuja. Muu seas on vanem Soovik ka suurim Pärnumaa spordifoto.

Järgmine kohtamine Pärnus oli R. Saulmanniga, Tall. Spordi sprinteriga. Ta oli Spordi jalgpallimeeskonnaga Pärnu sõitnud ja sinna kinni jäänud, kuna Pärnust, sellest toredast suvitussupel- ja spordilinnast lahkumine ei ole enam nii hõlbus. Ta kõneles sellest mõne anekdoodigi. Nüüd oli ta juba kaks nädalat Pärnus, nägi välja kui neeger ja lõkendas tervises, ning olevat ka Pärnus tüsedasse vormi läinud. Sel puhul oli R. Saulmanniga kõnet ka Pärnu jooksuradadest. Neid on seal sama palju kui puiesteid, asi peitub nimelt selles, et seal kõik puieseed ongi sõe- või n. n. shlakirajad. Ka Eesti staadionile vee-

takse Pärnu Valdhofi shlakki. Jooksuradade poollest peaks Pärnus tõusma küll sprintereid, sest seal on igal ühel — nagu Paddockil ta isakodu Kalifornias — ukse ees rada meest ootamas. Parim neist radadest on siiski mereäärne spordivälja oma 340 meetrit suure ringiga, mida R. Saulmann hindab parimaks oma klubi Spordi rajast Tallinnas.

Kuid jooksuimeistreid Pärnu seni annud siiski veel ei ole, kuna huvi pearaskus lebab nahikkuulil. Seda harrastatakse Pärnus otse linna südames — n. n. Esplanaadi väljal. See asub kohe Endla teatri kõrval ja kujutab enesest lahtist puieseedega ümbritsetud välja ja on umbes sarnane nagu meil pealinnas Vabadusplats. Loodan, et seda võrdlust liiga julgeks ei peeta, kuna vahe seisab tegelikult vast ainult selles, et Pärnu Esplanaadi väli on sillutamata ja keskel ei ole lilleaeda. Sel väljal peab Pärnu oma suurvõistlused. Pääseltõhtede müümise hõlbustamiseks tõmmatakse puiestee äärt mööda nõor ja see on kõik. Suurtel võistlustel on 1000 pealtvaatajat nõori taga ja vahest teine tuhat siiski seespool nõori, mis Tallinnas uskumata oleks. Väli ise ei ole kõige parem, mõned teised provintsi omad, näituseks Sindis ja Tüiril on paremad.

Eelolevatest võistlustest teatavad korrapäraselt suured afishid kuulutustulpadel ja kohalikud lehed mõistavad ka küllalt hinnata teadete andmist võistlejate kohta.

Seltskond võtab meeskonna võitudest kummalgi osa. Pärnlaste võit on suureks rõõmuks kogu linnale. Seltskonna osavõttu näitab ilmekalt asjaolu, et Tervise poolt Keski-Eesti meistri tiitli võitmisel Pärnu kaupmeeskonna poolt meeskonnale käeaurid annetati ja ühtlasi kaunis koosviibimine korraldati.

Ainukene arusaamatus ja õige raske arusaamatus Pärnus on linnavalitsuse poolt, kes võistlusi tantsupidudega ühevääriliseks peab ja võistluse pealt 25 prots. lõbustumaksu võtab! Linnavalitsus ei saa aru, et spordi edendamine seisab eeskätt just Pärnu kui suvitussinna huvides. Mujal korraldavad suvitussinna võistlusi, selleks välismaailt võistlejaid kutsuvad ja korraldamisega suuri kulusid teevad. Selle kõrval loomulikult ehitavad spordiväljasisid, annavad nende ehitamiseks toetust jne., kõik selleks, et enam supelvõidraid kokku tõmmata ja neile suvitust kõigiti mõnusaks teha. Pärnus, ühes meie parematest supelussinnadest, näeme aga jämeda eksiarvamise tõttu vastupidist!

Selle tõttu on Pärnu spordil majanduslisest küljest raskusi, kuid sportlaste ja juhtide värske hoo juures on sellest piütud üle saada kuni olukorra parandamiseni, mis linna poolt tulemata ei tohiks jääda.

Pärnlased harrastavad kõiki spordialasid. Jalgpall ja raskejõustik on muidugi esimesel kohal. Viimast juhib M. Tamm, keda ka juhus näha oli ja märkida sai ta suurt rõõmu ka meeste jalgpallivõitude üle. Edasi kernejõustik, ujumine, rattasõit. Pärnlaste ettevõtlikkust näitab ka Tervise mehe A. Schöni hiljutine süstasõit Riiga ja sealt Pärnu tagasi. Tulevikus on mehel veel palju suuremat kavatsused.

Selle sõidu kokkuvõte on, et Pärnu oma elavuse ja hoogsuse ja võrdlemisi lähedate sportimisoludega on meeldivamaks spordilinnaks Eestis, meie oludes vast otse väikene spordiparadiis.

TJK meeskond tõusuvormis.

Liidumeeskond — TJK 0:0.

Esmaspäeval Spordi väljal peetud matsh TJK ja liidumeeskonna vahel ilmutas seda, mida E. Spordileht ennustas juba kevadel — see on TJK meeskonna vormi tõusu. Esimesel poolajal, mil liidumeeskond oli loid, domineeris koguini TJK. Nurgalööke sel poolajal oli TJK heaks neli liidu nulli vastu. Teine poolaeg läks kõvas võitluses ja oli täiesti nauditav. Nüüd oli suur peremees liidumeeskond või õigemini Kalev-Spordi koondus. Liivar ja Javorski seisid tihti 30-ne meetri peal vastase värvast, kuna „kodu“ midagi teha ei olnud. Kõik see ei murdnud aga TJK võitlushinge, mis veel tihtigi korfi eest ära liies teravate pealetungidena Lassi võrgu ette purskas. Nurgalööke oli teisel poolajal 7:2 liidu heaks. Värvashansse — sordist, mida nimetatakse „surmakindlateks“, jätkus üle tosinna värvava jaoks, kuid sellele vaatamata peatus võistlus resultaadiga 0:0. Liit oli kokkuvõttes kahe-kolme värvava võrra paremuses ja see oleks võinud fikseeritud olla sama hästi vahekorraga 4:2 kui 7:4, sest shansse oli rikkalikult. TJK kohta tuleb ütelda, et esmaspäevane meeskond oli parim, mida meie oleme näinud TJK rohelises särgis. Mehed, kes varakevadel treeningut hoolsalt algasid, on seda ka hooajal hoolsalt jätkanud ja trumpavad selle poolest üle iga teise pealinna meeskonna. Suures publikus kõneldakse TJK-st isegi juba kui meistervõistluste favoriidist. TJK seekordne kooseis oli: Kärbis; Silberg—O. Silberg; Kilmberg—A. Silber—Sepp; Jürgenson—E. Pöder—Tomingas—Viikberg—Jürisson. Ümberpaigutused olid õnnestanud, samuti on tervitatav Vinteri väljajätmine.

Liidumeeskond esimesel poolajal ei ulatanud kaugeltki tasapinnani, mida talt nõutakse. Teisel poolajal oli mäng juba rahuldav, kuid värvavate löömiseiga käis kaasas „mittevedamine“ — asi, mida sakslane nimetab „Pech“.

Kaitsekolmik rahuldab. Poolkaitses ei olnud Rein seekord harilikul kõrgusel. Sööte edurivile ei antud ka kõige paremini. Edurivis oli Väli nõrgavõitu; Ellmann näitas ka seekord peent ja hingestatud mängu, nagu üldse viimasel ajal, mil ta vähem võistlusi kaasa teeb. Kuid löökides on ta küll nõrgas vormis. Pihlak tegi küll rohkelt tööd, kuid sellest palju asiutat. Tuiskas tihti pikuti mööda välja dribbeldada ja ajas selle juures kogu keskkolmiku mängu ühes enese omaga sassi. Ka tuleb madalamalt liüüa, see on Nagy õpetus Pihlakale, mille järele käimist Pihlak veel omaks ei ole suutnud võtta. Üpraus nagu ähvardas näidata, et ta „suurtükk“ lahtimeeskonda on, kuid võistluse lõpuks ei olnud tulnud veel ühtegi pauku. Kihlefeldt oli oma harilikkude võimete juures. Vilemees mängul oli J. Hargel.

— Inglise meeskond on oma Austraalia reisiil pidanud 22 võistlust. Saavutatud värvavate vahekorrd on 123:10, mille juures inglased ühtki võistlust ei kaotanud. Mängijatest tegi Batten Plymouth Argile'ist üksi 37 värvavat.

— Praaga linnameeskond võitis 1. aug. Krakovi 3:0 ja 2. aug. Varssavi 3:2.

Maakondade kergejõustiku esivõistlused.

Pärnu maakonna esivõistlused.

Keskised saavutused. 26 osavõtjat.

3 meest 1,60 mtr. kõrgust. — Sintlane Laur 3,04 mtr. teivast.

(E. Spordilehe Pärnu kaastööliselt.)

Pärnumaa esivõistlused kergejõustikus peeti läinud laupäeval ja pühapäeval, 8. ja 9. aug. Tervise korraldusel.

Osavõtjaid oli 26, neist Tervisest 12, Vaprusest 10, Tori Kalevist 2. Mõisaküla VTSSO-st 1 ja Sindi Kaljust 1. Sarnast vähest võistlejate arvu pole viimase paari aasta jooksul olnud. Puudusid maakonna paremad, kellest nimetada Meimeri, Teinburg'i, Kuusi, Jaanust ja Teearu.

Kavasse oli võetud kaks pikamaa jooksu: 5.000 ja 10.000 m., kuna keskmääda täiesti puudusid. Teinekord oleks soovitatav, et mitte korraga kavasse kaht pikka maad ei võeta, vaid oleks üks keskmaa ja teine pikamaajooks.

Korraldus oli seekord halb. Tuli oodata tublisti ühe ala lõppemise järgi teise algust. Kohtunikud ei seisnud aia kõrgusel. Peakohunik otsis välja mööda teisi kohunikke, hüüdes küll nime ja seltsi järele, mis publiku imestust äratas. Jooksjaid lasti neli-viis korda startida, seda laske-riista mittelaktiminekku tõttu.

Ka ajamõõtjad olid viletsad. Iga peatusuur näitas ise aega. 60 m. lõpujooksus võtsid kolm ajamõõtjat esimese aega: 7,2; 7,6; 7,8. Tagajärjeks kuulutati pealegi keskmisena veel 7,5 7,6 asemel. 100 m. eeljooksus võeti esimese aega kahega, millel jälle suur vahe, 11,8 ja 12,2.

Ainult kõrgus- ja teivashüppe- ja raskuse saavutustega võib rahul olla. Teivashüppes katsus maak. rek. parandada sintlane Laur 3,14 m., mis ebaõnnestus. Hüppates küll üle, kuid käega maha ajades.

Tagajärjed:

100 mt. jooks: 1. E. Jürvetson, Tervis, 12,2; 2. Olter, Vaprus, 12,4; 3. Kõvamees, Mõisaküla, rinna jagu järel.

Viru maakonna esivõistlused.

5 uut maakonna rekordi.

8. ja 9. aug. korraldas Rakvere Kalev maakonna kergejõustiku esivõistlused. Osavõtjaid oli 22, neist Rakvere Kalevist 8, Narva-Jõesuu Kalevalast 5, Narva Kalevist 4, Rakvere spordiklubist 3, Narva tennis-hockeyklubist 2.

Võistluste tagajärjed:

100 mtr.: 1. Ütt, Narva Kalev, 11,9; 2. Must, Narva Kalev, 12,0; 3. Turp, Rakvere spordiklubi ½ rinda järel.

400 mtr.: 1. Must, 56,2; 2. Vitsut, Kalevala 57,4; 3. Reitsnik, Kalevala.

1500 mtr.: 1. Vitsut, 4,41,6; 2. Kippar, Narva tennis-hockeyklubi, 5,07,6; 3. Loik, Rakvere spordiklubi, 1 mt. teisest järel.

5000 mtr.: 1. Kippar 19,31,9; 2. Martinson, Narva t.-h.-kl. 19,34,4; 3. Seiental, Rakvere Kalev, 1 ring järel.

110 mtr. tõkkeid: 1. Turp, 18,2 (uus Viru rek.); 2. Ütt, 19,4; 3. Vitsut, 20,4; väljaspool võistlust parandas 60 mtr. ja 300 mtr. jooksu Viru rekorde Must, tagajärgedega 7,4 ja 39,0.

Tänavteatejooksust 4×200 mtr. võttis osa ainult Kalevala meeskond, aeg 1,56,3.

Kaugus: 1. Ütt, 6,12,5; 2. Must, 5,76; 3. Verder, Rakvere spordiklubi 5,42.

Kaugus h-ta: 1. Nuude Rakvere Kalev, 2,89 (uus Viru rek.); 2. Alaküla, Rakvere Kalev, 2,81,5; 3. Lahi, Rakvere Kalev, 2,76.

Kõrgus: 1. Nuude 1,60; 2. Ütt, 1,50 (1,55); 3. Blumenoff 1,50.

Kõrgus h-ta: 1. Nuude 1,25; 2. ja 3. Alaküla ja Kirp, Rakvere Kalev, 1,20.

Kolmik: 1. Verder 12,10; 2. Blumenoff, Rakvere Kalev, 11,86; 3. Ütt 11,28.

200 mt.: 1. E. Jürvetson 25,9; 2. V. Puust, Tervis, 26,8; 3. Grossholm, Tervis, 26,8. V. Puust komistas 5 mt. enne finiši ja kukkus maha ja roomas siis finiši. Loomulikult olukorral oleks ta esimese koha omanud.

400 mt.: 1. V. Puust 56,6; 2. K. Grossholm 60,8; 3. G. Soovik, Vaprus, 15 mt. 2. järel.

5000 mt.: 1. Pulk, Vaprus, 18:17,5; 2. Altmart, Tervis, 18:37; 3. Vares, Vaprus, 350 m. järel.

10.000 mt.: 1. H. Kurm, Tervis, 37:51,9; 2. J. Vilgats, Vaprus, 39,47. Teised ei lõpetanud.

Kuulitõuge: 1. Juurikas, Tori Kalev, 11,22; 2. Miil, Tori Kalev, 11,14; 3. J. Tamm, Tervis, 10,57.

Kaugus: 1. Grossholm, 5,73; 2. Juurikas 5,68; 3. Olter 5,56.

Vasar: 1. Tamm, 29,05 (uus maak. rek.); 2. Miil 24,28; 3. Tomson, Tervis, 22,18.

Ketas: 1. Miil 35,80; 2. J. Soovik 30,90; 3. Juurikas 30,88.

Kolmik: 1. Juurikas 11,98; 2. Grossholm 11,52; 3. Valk, Tervis, 11,00.

Raskus: 1. Tamm 13,87; 2. Miil 12,53; 3. Tomson 12,25.

Teivas: 1. J. Laur, Sindi Kalju, 3,03; 2. Kõvamees 2,91; 3. Laater, Vaprus, 2,80.

Kõrgus: 1. Kõvamees 1,60; 2. Laur 1,60; 3. Juurikas 1,60.

Oda: 1. Miil 47,00; 2. Soovik 43,80; 3. Kõvamees 43,20.

110 mt. tõkkejooks: 1. Kõvamees 20,5 (uus maak. rek.); 2. Grossholm 21,7; 3. Laur 23,1.

4×100 mt. teatejooksus võistles ainult Tervis, aeg 50,2. Koosseis E. ja A. Jürvetson, Grossholm, Tamm.

Noorte tagajärjed:

60 mt.: 1. A. Jürvetson 7,5; 2. R. Pais 8,3; 3. A. Kukkk 3 mt. järel, kõik Tervisest

Kaugus: 1. R. Pais 5,49; 2. A. Jürvetson 5,31; 3. Peters 5,30, viimane Vaprusest.

Kuul: 1. A. Jürvetson 11,83; 2. A. Kukkk 10,78; 3. R. Pais 10,45.

Ketas: 1. A. Jürvetson 33,44; 2. A. Kukkk 33,30; 3. Peters 32,27.

Üldvõitjaks tuli Tervis 61 punktiga, Tori Kalevi, Vapruse, Mõisaküla VTSSO ja Sindi Kalju ees.

A. P.

Järva esivõistlused.

Karpender ebaõnnestanut oda üle 50 mt. — Kärt kuuli 12,21. — Uusna 100 mtr. 11,6.

Järva esivõistlused kergejõustikus peeti Paides laada vainul Järvapoegade korraldusel. Võistlused andis vähese osavõtjate arvu ja halva välja juures mõnedel aladel siiski kaunis häid tagajärgi. Eriti silmapaistavana tundub noore tehnikumi üliõpilase S. Uusna saavutus 100 meetris, mida fikseeriti kolme peatuskellaga 11,6. Samuti lubav mees odas oli tüürilane Karpender, kes ühe viske kenasti üle 50 meetri sooritas, kuid mida piirjoone pühaduse puutumise tõttu lugeda ei saadud. Eriti hoos oli ka V. Kärt, kes viskete ja hüpete rändavad koguaühinnad omandas.

Tehnilised saavutused olid:

100 mt. jooks: 1. Uusna 11,6 s. (uus maak. rek.); 2. Ambach; 3. Allikorav. Kuulitõuge: 1. V. Kärt 12,21 m.; 2. Pünn 11,68 m.; 3. Kost 10,17 m. 200 m. jooks: 1. Uusna 25,3 sek. (uus maak. rek.); 2. Ambach; 3. Kikk. Kõrgushüpe: 1. Kärt 1,50; 2. Allikorav 1,50; 3. Pünn 1,50. 400 m. jooks: 1. Kikk 61,7 sek.; 2. Seera; 3. Kost. Kaugus: 1. Kärt 5,43; 2. Allikorav 5,31; 3. Ambach 5,27. Ketas: 1. Pünn 36,61; 2. Kärt 32,00; 3. Kikk. Kolmikhüpe: 1. Valter 11,45; 2. Ambach 11,26; 3. Kärt 11,05. 800 m. jooks: 1. Ambach 2,29; 2. Kost. 1.500 m. jooks: 1. Maurer 4,50,4; 2. Seera. Oda: Karpender 48,76 m. (uus maak. rek.); 2. V. Kärt 42,44; 3. Pünn 39,10. Teivashüpe: 1. Kärt 2,70; 2. Ambach 2,60; 3. Sandmann 2,60. 5000 m. jooks: 1. Seera 17,51. 4×100 m. teatejooks Järvapoegade 1. meesk. 52,9.

Pildur.

Shveitsi esivõistlused kergejõustikus

peeti 1. ja 2. augustil Lausanne'is. Tagajärjed olid: kuul Vogler 12,72; teivas Lüscher 3,40; kõrgus Trautschin 1,80; 1500 mt. Schärer 4:12,8; 10 km. käik Schvab 49:34; 3000 mt. käik Schvab 13:58,3 (rekord); ketas Guggenheim 41,02 (rekord); 100 mt. Moriaud 11,6; 110 mt. tõkkeid Moriaud 16,6; oda Rima 49,90; 400 mtr. Simmen 52,0; kaugus Bucher 6,63; 800 mtr. Martin 2:00; 4×100 mtr. Lausanne 45,6; 200 mtr. Schluchter 22,4; 5000 mtr. Oschwald 15:57,6; 400 mtr. tõkkeid Claudet 65,0.

Rekordmiting Pariisis.

2. aug. peeti Pariisis Pershingi staadionil kergejõustiku miting, millel saavutati häid tagajärgi. Neist on Wiriathi aeg 1,55,4 800 meetris uus Prantsuse rekord. Eritis mainimist väärib veel haitilase Théardi aeg 100 yardis ja 100 meetris, mis olid vastavalt 9,8 ja 10,6 sek. Mõlemas jooksus lõi Théard puhtalt praegust paremat Prantsuse sprinteri André Mourloni. Théardi tagajärgedele aitas küll kaasa ka pärituul. Samal mitingul katsus Guillemot lüüa 3000 meetri rekordi, mis tal aga ei õnnestunud.

Tagajärjed: 100 yardi — 1. Théard 9,8; 2. A. Mourlon 1½ mtr. järel; 100 mtr. — 1. Théard 10,6; 2. A. Mourlon 1½ mtr. järel; 300 mtr. Théneveau 36,0; 800 mtr. René Wiriath 1,55,4 (uus Pr. rek.); 3000 mtr. Guillemot 8,54,6; 400 mtr. Fritz 52,2; 1500 mtr. Bontemps 4,09,4; 110 mtr. tõkkeid Bernard 16,0 kaugus Cator, Haiti, 6,89; kõrgus Cherrier 1,75; kuul Paoli 13,44.

3 naiste ilmarekordi löödud.

1. aug. peeti Londonis Stamford Bridge'i staadionil naiste kergejõustiku võistlused, millest osa võtsid Inglise, Tšeho-Slovakkia ja Kanaada. Neil võistlustel jooksis Miss Verra Palmer, Inglise, 250 mtr. ajaga 33,8 (senine ilmarek. 34,0) ja Miss Edith Triekey, Inglise, 880 yardi (804,05 mt.) 2,24 (senine ilmarek. 2,26,6), peale selle heitis M-lle Janderova, Tsh.-Slov., oda 28,19 (senine ilmarek. 27,24).

Teised saavutused olid: 100 yardi Rose Thompson 11,8; kõrgus Phyllis Green 1,47; 100 yardi tõkkeid Hilda Hat 15,0. Rahvuste järel võitis Inglise Tšeho-Slovakkia ja Kanaada ees.

Pealtvaatajaid oli 3000.

Prantsuse-Belgia naiste maavõistlus kergejõustikus

peeti 2. aug. Brüsselis ja andis Prantsuse naistele võidu 72 punktiga belgannade 36 vastu.

Paremad tagajärjed: 80 mtr. Radideau (Pr.) 10,2 (Pr. rek.); 250 mtr. Radideau 34,4 (Pr. rek.); 1000 mtr. Mullebronk (Pr.) 3,20,2; 83 mtr. tõkkeid Alauze (Pr.) 13,4; kõrgus Patouillet (Pr.) 1,50 (Pr. rek.); kaugus Laudré (Pr.) 4,82; kuul mõl. käega Moriss (Pr.) 19,51; ketas Vellu (Pr.) 29,50; oda mõl. käega Van Dyck (B.) 38,54 (Belgia rek.); 4×200 mtr. Prantsuse 1,53 (Pr. rek.).

Ed. RADIUS'e
kullasepa äri

Sauna tänav nr. 1.

Soovitab igasuguseid spordivõistluste auhinde, serviise ja muid kuld- ja hõbeasju.

Meil tuleks veel tänavu uue ofsaidi määruse järel mängima hakata.

Uus ofsaidi määrus mujal juba tarvitusel.

Suuremal osal kontinendist algab jalgpalli hooaeg sügisel, augustis. Neis riikides, nagu Inglismaa, Austria, Ungari jne. valitseb praegu eriline elevus uue ofsaidi määruse tõttu, mis jalgpallile töötab peale vajutada erilise pitsati ja purustada vähemalt osaliselt senise jalgpalli taktika.

Teatavasti on praeguseks senine ofsaidi määrus muudetud lõpuliselt. Seni maksusel olnud jalgpalli määrustiku § 6 ütleb ofsaidi kohta: Kui mõni mängija mängib palli ja mõni teine sama poole mängija asub palli söötmise momendil vastase väravajoonete lähemal kui esimene (söötja) ja söödu vastuvõtja ja vastase väravajoonete vahel ei ole vähemalt kolme vastast, siis on söödu vastuvõtja mängija ofsaidis.

Selle paragrahvi vastu tõusis eriline opositsioon Inglismaal, kuna nii seal kui ka mujal eeskujulikul vältia arendati n. n. one backi — ühe kaitsja süsteem, mis oli rajatud vastase edurivi hädaohutuks tegemisele ta ofsaidi paneku läbi. Ofsaidi viited katkestasid alaliselt mängu, takistasid mängu voolavust ja rikkusid publiku nautingut. Kõigi selle kõrvale seltsis väravate vahesus, kuna muuseas jällegi pealtvaatajaskond ka see on, keda suurem väravate löömine kaasa tõmbab.

Neil põhjustel esines Shoti jalgpalliliit ettepanekuga, et ofsaidi ei ole, kui kolme vastase asemel söödu saamisest ees on

veel ainult kaks vastasmängijat. See ettepanek võeti ka International Boardi poolt vastu ja on tulevast hooajast, mis mujal algas augustis ja meil tulevast kevadest, sunduslikult maksev.

Kahtlust ei ole, et uus ofsaidi määrus vapustab tuntavalt seniseid jalgpalli taktika aluseid. Mujal, kus uus määrus tarvitusel, on see end ka juba ilmutamas. Meil ollakse kahjuks ka uue määrusega kodunemisel maha jäädud ja praegu võisteldakse endise usinusega vana määruse järel. Loomulikult oleks olnud ja oleks veel, kui jalgpalliliit meil uue määruse maksma paneks veel käesoleval sügisel. See oleks kahtlematult hea kool ja ettevalmistus tulevasele hooajal uue määruse täielikuks kasutamiseks.

Palju ei oleks, vaid isegi vast täiesti kohane oleks, kui veel tänavused esivõistlused, mis algamisel, peetaks uue määruse alusel. Märkida on, et Rootsis algasid sealsed esivõistlused tuntud „Rootsi seeria“ nime all, ka uue ofsaidi määruse alusel. Nende algus oli augusti esimesel pühapäeval. Lootes, et meie jalgpalliliit uue määruse peale vastavat tähelepanu pöörab ja selle kiiremaks maksmapanekuks samme astub, toome siin meie jalgpallimeestele ja -publikule ülevaate, missuguseks mäng kujuneb uue ofsaidi määruse juures.

viga selles taktikas ja vähe kindlusetu kohtunik võiks siin katastroofilisele mõjule pääseda. On väga tõenäolik, et hulk meeskondi järgnevad taktikale, kus karutusest nüüd tuntavalt kergenenud pealetungivõimaluste ees, teist kaitsiat ikka esimese joonele tagasi tõmmavad, et sellega vähemalt teise kaitsja juuresolu rahustavat mõju nautida.

Kõik need teoreetilised arvamised on muidugi ainult osa sellest, mida asjast öelda võib. See on juba jalgpalli treenereite asi endi meeskondi oma ideede järgi tuleva hooaja vastu hästi ette valmistada, mis vahet mõnelgi meistrivõistluste konkurentsil toob äkitselt esiplaanile meeskondi, kes seni paremal juhusel vahel ainult keskpärase osa on etendanud ja nüüd uue ofsaidi määruse hea kasutamise tõttu korra pealt tugevnevad. Seda tuleb oodata peaaegu jalgikult neilt meeskondadelt, kes pikasöödulisest mängust lugu peavad ja kelle kiired mehed uute taktiliste trikkide osaval käsitamisel üllatavaid tagajärgi saavutavad.

Võistlused uue ofsaidi määruse järel.

— Saksas mängisid Berliinis kaks sealset paremat meeskonda Tennis-Borussia ja Alemannia tagajärgiga 11:5 esimese heaks. Mäng peeti uue ofsaidi määruse järel ja rida väravaid oli just uue määruse puhta produktina.

— Rootsis olid esivõistluste mängudel, mis peeti uue ofsaidi määruse alusel, tagajärjed: Hälsingborg — Slepner 8:3; AJK — Landskrona 6:3; Eskilstuna-Kamr. — Malmö-Kamr. 3:2; Örgryte — Uddevalla-Kamr. 2:2; Göteborgs-Kamr. — City 4:4; Gais — Norrköpings-Kamr. 1:0. Üldiselt on väravate arv suurenenud. Nüüd on keskmiselt 6—7 väravat võistluse kohta.

Rohkem väravaid!

Uued pealetungivõimalused. — Kas backita süsteem? — Kiired meeskonnad pääsevad mõjule.

Prohveti amet on inimese elus olnud järjest tänamata tööala; sportlisel enustamisel on peaaegu veelgi rohkem inimesi end blameerinud, kui see harilikult kombeks on. Siiski tasub see vaeva ja on kindlasti sportlasele asja huvides — joonistada pildi uue ofsaidi määruse arvatawa mõju kohta.

Puht aritmeetilist võiks, seni nõuetava kahe kaitsja asetamise tõttu ühega, oodata sajaprotsendilist väravate arvu tõusmist võistlustel. Siiski peaks sellel ainult teoreetilise oletuse väärtus olema, mis pärast ka ühel Saksa spordiajakirjanikul, kes nüüdsest peale väravate vahekorid 12:10 ja 8:7 ette kuulutab, vaevalt õigust tohiks olla.

Niipalju võib aga juba praegugi kindlusega öelda, et keskkolmiku läbitung ja nimelt mitte üks etteandmine tühja ruumi, vaid ka söötmine täiesti vabalt seisvale mehele, kes meelega asetunud nüüd tarbetuks muutunud teise kaitsja taha, omab suure kui mitte üldse ainsalt mõjuva tähtsuse. Muidugi tabab ka tiivale söötmise viis nõrga koha vastase kaitses, kuid kindlasti jäädakse püsima võimalikult tsentri läbitungi juure, mis on lähem tee vastase väravasse. Võtavad aga vastase haafid kaitseabinõud tarvitusele, koondudes keskpaika, siis tuleb loomulikult äraajajad tarvitusele võtta, kelle hädaohtlikust alahinnata ei tohi, mis aga siiski kaugelki ei küüni ühe sisetormaja omani. Mängus tuleb tihti kiüll situatsioone ooda-

ta, kus tormaja juba siis kui pall alles veel oma poolel viibib, tarvitlikku kiirust ette arvates oma positsiooniks valib viimase kaitsja joone vastase värava ees — ta võib siis ruumivõitva söödu saamisest sellest viimasest takistusest kergelt läbi tungida. Üldse omab mäng nimetamisvääriks kiirenemise, ka kaitsjatel tuleb oma jalgu rohkem käsile võtta; sest nüüd võib üks back ennast korraga kahe-kolme vastastormaja, kui mitte koguni terve edurivi ees äkitselt seisvat näha ja seal päästab teda tangide vahelt ära ainult kindel pallikäsitus ja kiire start. Samuti ka väravavahi peale mõjub uus määrus, ta saab nimelt palju rohkem tööd. õigeaegne väljajooksu moment ja ülikiire start lendava palli peale omandab ka tema kohta suurema tähtsuse.

Iga mäng muutub, tänu uuele läbitungi võimalusele märgatavalt lahtisemaks kui seni ja nõrgem pool võib kindlasti senisest sagedamini vastasväravale hädaohtlikuks muutuda. Senine kaitsiate üksteisele järgnev edasinihkumine — kui oma pealetung käigus, muutub attackeerijal poole suurelt hädaohtlikuks; ainuke viga tormajate kombinatsioonimasinas ja juba lõikabki pall mänguvälja vabalt seisva, s. o. ainult ühe kaitsjaga kaetud tormajatele poole, luues sellega ka hädaohtliku võimaluse.

One-back'i süsteem ei saaks terve mõistuse järel otsustades, täiesti back'ita süsteemiks muutuda, sest ainult väike

Nagy Ferenc,

jalgpalliliidu treener, lahkus oma lepingu lõppemise järel Tallinnast laupäeval. Saatmas olid mõned mängijad — Ellmann, Liivar, Lass j. t. ja peale selle liihikese silmapilgu veel üks jalgpalliliidu juhatusel liige.

Lahkumisel soovis treener Nagy Eesti jalgpallile edaspidiseks kõige paremat. Eriti rõhutas ta, et meil tuleb Läti võita, millega Eesti oma tänavuse maavõistluse hooaja võidukalt lõpetaks. Ta andis meestele veel üksikuid juhtnõude treeningu kohta, mida meestel valmistusel lätlaste vastu tarvis läheb.

Sama kinnitas F. Nagy, et Eesti meeskond, kes esineb Soome ja Austria vastu, on parem, mida meie suudame jalgile seada. Sellepärast ei või meie rahvusmeeskonna praeguses koosseisus mingit muudatust ette võtta, kuna see oleks enese surmamine. Meeskond, kes võitnud Soome üle ja hästi esinenud Austria vastu, on väärtline tulde saatmiseks ka Läti vastu.

F. Nagy kandis lahkumisel rinnas meie jalgpalliliidu ja meistermeeskonna Spordi märke, mis talle varemalt armetatud, kuna nüüd Kalevi mehed neile juure lisasid ka oma märgi.

Ära sõitis F. Nagy Ariadnel. Ta reis läks Stettini ja Viini kaudu Budapesti tagasi.

— Praaga Sparta võitis Lvovis Poola meistri Pogoni üle 2:0 ja 4:2.

— Praaga Slavia on praegu võistlusreisil Balkani riikidesse. Belgradis võitis Slavia Beogradski Sportski Klub'i üle 3:1, kuid kaotas seal teisele klubile — Jugoslavijale 2:4. Bulgaarias, Sofias, võitis Slavia Sp. C. Bulgara üle ainult 1:0.

— Helsingi — Turu linnavõistlus, mis peeti 5. augustil, andis Helsingile võidu 5:2. Poolajal juhtis Turu 2:1.

1. diviisi võistlused Narvas.

Üle 200 võistleja. — 1500 mtr. kapr. Kudrashov 4.25,8, viis meest alla 4,40.

1. diviisi võistlused peeti Narvas 8. ja 9. aug. Osavõitjad oli üle 200. Tagajärgedega võib rahul olla. Head olid 1500 ja 5000 mtr. jooksud.

Tagajärjed olid:

100 mtr. 1. kl.: 1. veltv. Kukk, 1. jalgväe rüg., 12,2; 2. n. ltn. Tshernitsky, suurtekkiv., 12,7; 3. n. ltn. Rosenthal 1. jalgväe rüg.

100 mtr. 2. kl.: 1. kpr. Kuiva, suurt. vägi, 12,6; 2. rms. Post, 1. jalgväe rüg., 13,5; 3. kpr. Nisu, soomusr., 13,6.

200 mtr.: 1. n. ltn. Rosenthal 26,6; 2. kpr. Kuiva 26,0 (vahejooksus); 3. veltv. Kukk 26,8.

400 mtr.: 1. n. ltn. Rosenthal 58,4; 2. n. a. o. Reinberg, 5. jalgväe rüg., 1,00,2; 3. rms. Huuk, suurtekkivägi 1,00,3.

1500 mtr. 1. kl.: 1. kpr. Kudrashov, soomusr., 4,25,8; 2. v. all. ohv. Ilves, 5. rüg., 4,36,5; 3. rms. Strundt, 5. rüg., 4,36,5.

1500 mtr. 2. kl.: 1. rms. Klee, 5. rüg., 4,32,2; 2. noors. Luusenberg, soomusr., 4,37,8; 3. kpr. Kepp, soomusr., 4,40,7.

5000 mtr. 1. kl.: 1. kpr. Kudrashov 17,15,2; 2. rms. Strundt 17,31,8; 3. noors. Pöldait, 1. jalgväe rüg., 18,34,0.

5000 mtr. 2. kl.: 1. noors. Veisbach, 5. rüg., 16,52,3; 2. rms. Klee 16,54,2; 3. noors. Luusenberg 17,00,0.

110 mtr. tõkkeid: 1. kpr. Kuiva 20,9; 2. n. ltn. Seppik, auto-tank. div.; 3. rms. Kukk, suurt. v. Teatejooksud 5×400 ja 800+400+200 mtr. võitjate soomusrong. rügement.

Kaugus 1. kl.: 1. v. all-ohv. Leies, 5. rüg., 5,85; 2. n. ltn. Rosenthal 5,67; 3. n. all-ohv. Kriinal, 1. jalgväe rüg., 5,36.

Kaugus 2. kl.: 1. kpr. Pokats, 1. jalgväe rüg., 5,63; 2. kpr. Kuiva 5,60; 3. kpr. Nisu, soomusrong, 5,45.

Kaugus hoota: 1. n. ltn. Rondmer, suurtekkiv., 2,85; 2. kpr. Pokats 2,74; 3. kpr. Kuiva 2,70.

Kõrgus: 1. kpr. Kuiva 1,55; 2. n. ltn. Rosenthal 1,55; 3. noors. Robach, õppekomp., 1,48.

Kõrgus hoota: 1. kpr. Kuiva 1,35; 2. n. ltn. Rosenthal 1,25; 3. v. all-ohv. Leies 1,23.

Kolmik: 1. n. ltn. Rosenthal 11,89; 2. v. all-ohv. Grünvaldt, 1. jalgväe rüg., 11,68; 3. n. all-ohv. Viil, soomusr.

Kolmik hoota: 1. n.-lt. Randmer 8,21; 2. n.-lt. Green, suurtekkivägi, 8,13; 3. kapr. Pokats 8,05.

Teivashüpe: 1. v. all-ohv. Leies 2,75; 2. kpr. Schmidt, 1. jalgväe rüg., 2,75; 3. noors. Robach, õppekomp., 2,75.

Kuul. 1. kl.: 1. rms. Kaiste, 1. jalg. rüg., 10,04; 2. n. allohv. Köppu, 1. jalg. rüg., 9,66; 3. n. a.-o. Koppel, suurt.

Kuul. 2. kl.: 1. kpr. Kuiva 11,45; 2. rms. Takso, 5. rüg., 9,68; 3. kapr. Jürisson, 1. rüg., 9,25

Ketas: 1. kpr. Kuiva 34,25; 2. v. all-ohv. Grünvaldt 32,19; 3. n. ltn. Annus, soomusr., 31,21.

Oda: 1. nlt. Tshernitsky 44,24; 2. v. a.-o. Valdhoff, suurtv., 44,12; 3. noors. Kask, 1. rüg.

Granaadiviske: 1. rms. Kaiste 66,00; 2. rms. Mets, 5. jalgv. rüg. 63,11; 3. v. all-ohv. Valdhoff 62,09.

Sõjav. 7-me võistl. 1. noors. Kuuskmann, 5. jalgv. rüg., 18 punkti; 2. noors. Veisbach, 5. jalgv. rüg., 18 punkti; 3. v. all-ohv. Koukiüll, div. staap, 17 punkti.

Rännak 10 klm. rakmetes: 1. noors. Paara, 1. jalgv. rüg., 58,0; 2. noors. Riise, 1. jalgv. rüg., 1,02,0; 3. noors. Sakkai, 1. jalgv. rüg., 1,02,5.

Ujumine. 50 mtr.: 1. noors. Mikker, suurtekkiv., 43,2; 2. noors. Uustalu, 5. rüg., 48,0; 3. v. all-ohv. Koukiüll 48,5.

100 mtr.: 1. noors. Uustalu 1,43,5; 2. n. all-ohv. Kott, 5. rüg., 1,49,7; 3) rms. Mets, 5. rüg., 1,54,8.

200 mtr.: 1. allohv. Mikk, suurtk., 3,55,4; 2. v. all-ohv. Kaukiüll 4,02,8; 3. n. all-ohv. Kott 4,05.

50 mtr. rakmetes: 1. rms. Toon, 1. jalgv. rüg., 1,34,5; 2. rms. Kuljus, 1. jalgv. rüg. 2,07; 3. noors. Terras, 1. jalgv. rüg., 2,11,9.

Üldiselt tuli esimesele kohale 1. jalgväe rügement 83 punktiga; teine — diviisi suurtekkivägi 63 punktiga; kolmas — 5. jalgväe rüg. 55 p.; 4. — 1. soomusrongi rügem. 20 p.; 5. — diviisi staap 8 p. 6. — õppekompanii 4 p. ja autotankide kompanii 3 p.

100 meetri jooks: 1. klass: v. all-ohv. Laos 12,2; 2. klass: rms. Koidu 12,4

Kuulitõuge: 1. klass: rms. Lehtmets 12,10 (uus 2. diviisi rek.); 2. klass: kapr. Treufeldt — 10,90.

Kaugushüpe 1. klass: n.-ltn. Johanson — 5,84 (uus 2. diviisi rek.); 2. klass: kapral Hiob — 5,69.

Kettaheide. 1. klass: van. allohv. Ratnik — 34,36 (uus rek.); 2. klass: rms. Lehtmets — 32,51.

110 meetri tõkkejooks. 1. klass: v. allohv. Laos — 19,6; 2. klass: rms. Srvvalbe.

1500 meetri jooks. 1. klass: v. allohv. Johanson — 4,55,1; 2. klass: kapr. Viiron 4,49,7.

Odaviske. 1. klass: rms. Lehtmets — 48,38 (uus rekord); 2. klass: noors. Mets — 42,58.

Kõrgushüpe. 1. klass: velt. Ilak — 1,55, rekordhüppes 1,60; 2. klass: rms. Lehtmets 1,47.

Granaadiviske. 1. klass: v. allohv. Loos — 66,68; 2. klass: rms. Lehtmets — 67,55.

Teatejooks 4×100: 1) 2. soomusrongi rügement — 51 sek. (uus rekord); 2) 2. jalgväe rügement — 51,1 sek.

5000 meetri rännakkäik rakmetes. 1. klass: n. allohv. Kadaja — 27 min. 35,7 sek; 2. klass noorsõdur Haase — 24 min. 48 sek.

Raskusheide. 1. klass: velt. Ilak — 12,61; 2. klass: rms. Lehtmets 11,94.

200 meetri jooks. 1. klass: van. allohv. Laos — 25,2 (uus rekord); 2. klass aspir. Treiman — 26,0.

Teivashüpe. 1. klass: n. allohv. Bendt — 2,70; 2. klass: rms. Mihelson — 3 mt. (u. r.).

Kolmikhüpe. 1. klass: n. ltn. Lossman — 11,92 (uus rekord); 2. klass: rms. Mihelson — 11,10.

60 meetri jooks rakmetes (püssi ja liivakotiga): 1. v. allohv. Laos — 9,7; 2. ja 3. v. allohv. Ratnik ja aspir. Treiman — 10,2.

5000 meetri jooks. 1. klass: n. allohv. Laur — 19,03; 2. klass: n. allohv. Koidu — 17 m. 58,6 sek.

400 meetri jooks. 1. klass: v. allohv. Ratnik — 59,3; 2. klass: aspir. Treiman — 57,8 (uus rekord).

50 meetri ujumine rakmetes. 1. klass: noorsõdur Sild — 1 m. 25,8 sek. — Uurjaid oli kavas rohkesti, kes ka kõik määratud kauguse ilusasti ära ujusid. Ainult ühe võistleja — Keevendi jõud rauges 25 meetri peal ja ta hakkas vajuma, kuid tõmmati saatjate poolt parajal ajal paati.

Peale rakmetes ujumist (harilikud riided ja püss) korraldati ka vabaujumine 50 ja 100 meetri peale, mis aga nõrku tagajärgi andis.

Viievõistluses tuli esimese koha peale v. all-ohv. Laos — 12 punktiga, teiseks v. allohv. Meos — ka 12 punktiga ja kolmandaks aspir. Treiman — 17 punktiga.

Võistlustel olid esitatud järgmised väeosad: 2. jalgväe rügement, 7. jalgväe rügement, ratsarügement, 2. soomusrongide rügement, soomusauto kompanii, lennueesk. nr. 1, 2. diviisi õppekompanii ja 2. diviisi suurtekkivägi.

2. diviisi võistlused Tartus.

Suur osavõtt. — Rida seniseid diviisi rekorde purustatud.

7., 8. ja 9. augustil peeti Tartus 2. diviisi väeosade vahelisi võistlusi, mis oma rohke osavõtjate kogu — üle 200 — kui ka võistlusalade rohkeuse tõttu kaunis mitmekesiseks kujunesid. Peale kergesporti harude ja jalgpalli kuulusid võistlus-kavasse ka puhtsõjaväelised alad, mida pealtvaatajate poolt suure pinevusega jälgiti. Ei saa sarnast asja ju mitu korda aastas näha ja sellepärast peab viimane kui moment kinni püütama. Pealtvaatajatele uudis ja huvitav, kuid osavõtjatele teinekord kaunis hädaohtlik. Iseäranis peab seda tunnistama rakmetes ujumise kohta. Mis puutub ilmde kohta, siis oli neede vist kõige pöörasem ilm Tartu võistluste kohta. Juba ennegi oli väli pehme, kuid 5—8 min. õige kõvat sadu ja mis ka pärast järele ei jäänud — see muutis välja päris porijärveks. Selle peale vaatamata seati aga siiski üles rohkelt uusi diviisi rekorde. Järgmine päev oli vilu, kuid ei sadanud, kuna pühapäev päris soe ja päikesepaisteline spordililm oli. Võistlustest jäid kõige paremad muljed.

Jalgpall.

Võitja 2. soomusrongi rügement.

Selles spordiharus just hoobelda ei saa, kuid siiski näitasid head mängu 2. jalgväe rügemendi ja 2. soomusrongi rügemendi meeskonnad. Iseäranis paistis silma viimane, kes kaunis hästi juba palli käsitada oskab. Kuuldavasti olla nende meeskonnas vanu mängijaid, mis muidugi kaasa aitab. Ei saa just halvaks pidada ka 7. jalgväe rügemendi meeskonda. Peaaegu kõikide juures andis aga värvavõitjate puudus end tublisti tunda. Näiteks teisel eelvõistlusel oli 2. jalgväe rüg. meeskond peremes, tal oli värvavõitjate võimalusi üle kümne (esimesel poolajal), kuid ära teha suutsid ainult ühe. Mis puutub üksikute meeskondade võimistesse, isekeskis võrreldes, siis oli, nagu öeldud, kõige parem mäng soomusronglastel. Kindlasti oli 2. rügemendi meeskond omakord parem kui 7. rüg. oma, kuid eelmisel päeval viigiga võisteldes, tuli tal järgmisel päeval teist korda võistelda. Pool tundi enne seda võistlust oli aga mäng soomusrongiga olnud ja

sellepärast olid mehed läbi väsinud. Kõige peale aga vaatamata ei olnud kaotus suur. Vahekohtunikuks oli palutud Tartu Kalevi liige B. Leetsi, kes mängu korralikult juhtis.

Võistlused, mis kahe miinuse süsteemis peeti, kujunesid järgmiselt:

2. rüg. — 7. rüg. 0:0; 2. soomusrongide rüg. — 2. rügement 2:1 (0:1); 7. rüg. — 2. rüg. 3:2 (normaalag 2:2); pühapäeval finaalmäng esimese koha pärast 2. soomusrongide rügemendi ja 7. jalgväe rügemendi meeskondade vahel andis tagajärje 5:1 esimese kasuks.

Sellega tuli soomusrongi meeskond esimese, 7. jalgväe rügemendi meeskond teise ja 2. jalgväe rügemendi meeskond kolmanda koha peale.

Kergejõustik.

Rms. Lehtmets tõukas kuuli 12,10 mtr. ja heitis oda 48,38 mt.

Seda peeti nagu jalgpalli võistlusigi tervelt kolm päeva ja uudisena olid sees ka kaitseväljaste viievõistlused, kuhu kuulusid: püssilaskmine, 60 meetri jooks rakmetes, granaadiviske, 5000 meetri rännakkäik rakmetes ja 50 meetri ujumine rakmetes. Peale seda oli korraldatud veel parullil jooks ühe kilomeetri peale, kõievedu, võimlemine riistadel ja võrkpall. Selle kava läbiviimise kestis kuni pühapäeva hilja õhtuni. Võistlejad, arvu poolest 189, olid jaotatud 1. ja 2. klassi — A ja B. Esimesesse kuulusid need, kes võistlustel juba varem kohtadele tulnud, kuna teise klassi mehed olid kas esimest korda avalikkuse ees, või polnud varem veel võisteldes kohta saanud. Rõõmuga peab tähendama, et sport sõjaväes edusamme teeb. Seda tõestab suur tõus saavutustes. Kuulitõuke, hooga kaugushüppe, kettaheite, 110 meetri tõkkejooksu, 1500 meetri jooksu ja raskusheite tagajärjed oleks kindlasti paremad praegustest olnud, kuid ilm oli võimatu — s. o. esimesel päeval. Osavõtjad aina sulistasid vees ja poris. Ka mõjus peale seda veel külm vihm, mis kogu aeg taevast alla püenes.

Kõrkvõttes olid paremad saavutused järgmised:

Millest

on tingitud mõne sportlase silmatorkav edu?

sfokoladi järjekindlasti tarvita-misesi.

— Charles Hoffi, ilmarekordimees teivashüppes, diskvalifitseeriti Norra liidu poolt teatavasti asjaolu tõttu, et ta ajakirjanikuna liidule etteheiteid tegi. See liidu otsus äratas üldisemat protesti. Nüüd, 6. aug. on Norra liidu oma otsuse muutnud ja Hoffi diskvalifikatsioon tühistanud. Hoff ise viibib juba pikemat aega Pariisis. Nüüd oodatakse teda kodumaale tagasi.

— Belgia maratoni professionaaljooksjatele, mis 2. aug. korraldati Antwerpeni lähedal, võitis Maes õige hea ajaga 2,33,11.

— I. F. C. Nürnberg, Saksa meistermeeskond, mängis Berliinis sealse Tennis-Borussiga 2:2. Algu juhtisid berliinlased juba kahe väravaga.

Pärnu jalgpalliklubi — Sindi Kalju 7:1.

9. aug. kohtasid Pärnus Sindi Kalju ja PJK. See-kord juba kolmandat korda sel hooajal. Esimene mäng lõppes viigiga 3:3, teine Sindi 4:2 Kalju kasuks.

Meeskondade väljale ilmumise järele selgub, et mõlemad reservidega mängivad, Kalju 5 varamehga ja PJK kolmeaga.

Kohe algöögi järele PJK poolt lüüakse esimene värav Kaljule, viimane vastab omalt poolt samuti väravaga tsentrist lahtilöömise järele.

Mäng muutub lahtiseks. PJK saab oma kasuks karistuslöögi handsi eest, mis väravasse toimetatakse. Lõpuks ülekaalus PJK, kes veel ühe värava oma heaks märgib. Waheajale minnakse väravate vahekorraga 3:1 PJK kasuks.

Teisel poolajal võtab juhtimise oma kätte PJK, lüües vastasele neli väravat. Seega lõpeb võistlus 7:1 Pärnu jalgpalliklubi eduks. Väravaid löid Thacker, Tammann, Haitov igüks 2 ja Hendrikson II ühe.

Vahekohtunikuna toimus O. Tuul, Tervis.

A. P.

Tervis 3 — PJK 3 6:0.

9. aug. võistlesid Tervise ja PJK kolmandad meeskonnad. Võitis Tervis 6:0 (2:0), olles ülekaalus esmakordselt esineva PJK 3-nda üle. Suurt võitu Tervise poolt tuleb nende kiire ja löögi-võimsa tsentrforvardi Kuuteri arvele kirjutada, kes oma kiire läbimurretega ükski neli väravat saavutas. Vahekohtunikuna toimus Hendrikson II, PJK.

Tervis 3 on ainsam Pärnu 2. ja 3. klassi meeskondadest, kes tänava rohkel arvul on võistlusi pidanud, lüües kohalikke teise klassi meeskondi i. t. Tervise 3. pole kahe aasta jooksul kordagi veel kaotanud.

A. P.

Võitleja — Kalev 2 2 :1 (1:1).

10. aug. Kalevi väljal aset leidnud sõprusvõistlus ntm. meeskondade vahel oli kõigiti kaasakiskuv oma ägedusest. Algul domineeriv Kalev ei suutnud seda lõpuni pidada ja juba 18 min. kroonis Võitleja pealetungi tsentri Rääksi poolt tehtud värav, mis aga juhuslikult tasumist leidis 32 min. Võitleja vasakkaitses rikoshetiga võrku sattunud pallist; 1:1. Teisel poolajal hävinesid mõlemad poolsed võiduvärava kaitse hea kaitse tõttu. Kuna Kalevi edurivi värava all siiski õige pehmelt mängis, oli Võitleja läbimurded tugevamad, mis peale rea nurgalöövide lõppes võiduväravaga mängu viimasel minutil, löödud vasaksisemise Shmidt poolt. Võitlus lõppeski 2:1, nurgalöögid 6:3 (3:3) Võitleja eduks. Kohtunikuna toimus Jozsa Imre.

30 aastat Shveitsi jalgpalli.

Tänavu täitub Shveitsi jalgpalli- ja kergejõustikuliidul 30 aastat tema asutamist. Praegu on Shveitsi liidul 234 klubi 42.212 liikmega.

1924. a. oli Schveitsis 748 meeskonda, kes hooaja jooksul pidasid 10.669 võistlust. Spordiväljaksid oli 1913. a. 36, 1924. a. aga 154. Sissetulek võistlustest oli 1911. a. 80.106 franki, 1924. a. tõusis võistlustest saadud summa 583.213 franki (40 milj. m.) peale. Pealtvaatajate rekord maavõistlustel oli 1914. a. 3000, viimase Schveitsi — Hispaania võistluse ajal oli see 18.000. Raudteedel antakse spordiseltsidele kollektiivpiletid 20-protsendilise alandusega, mille juures sõitjad peab olema vähemalt 12-liikmeline meeskond. 1924. a. võtsid jalgpalliklubid ette 1115 sõitu 15.941 inimesega.

Kolmekümne aastaga on jalgpall Schveitsis arenenud tõeliseks rahvaspordiks.

— Kalev 3 võitis 9. aug. oma väljal Võitleja reservmeeskonda 4:0 (1:0). Mängu tuli katkes-

Austria meistermeeskond Viini Hakoah.

Wasakult: Vegner II, Guttmann (kapt.), Grünvald, Häusler, Scheuer, Neufeld, Hess, Pollak, Schwarz, Fabian, Eisenhoffer, Vegner I, Vortmann, Beer, Gold (Kaunase Makkabi treener) ja Fuss; ees Krauss.

tada teise poolaja 13. min. palli lõhkimineku, sest uut palli Kalevil anda ei olnud.

— **Sport 3** näib eriti hoogne olevat väravate löömisel. Lühikese ajaga on ta saavutanud võite: Kohila Püsivuse üle 6:1, Floora üle 4:1, Võitleja reservmeeskonna üle 5:0 ja nüüd lõpuks Nõmme Kalju 2 üle 5:0.

— **ÜENÜTO** võitis 9. aug. Kohila Püsivust 2:1. Mängu ülekaal oli siiski Püsivusel.

— **Mõisakülas** võitis 9. aug. sealse tuletõrjajate seltsi spordiosakonna meeskond Kilingi-Nõmme. Ölme üle 8:0 (4:0). Mõisaküla meeskonnas mängis A. Silber, TJK, kaitsjana kaasa.

— **Viljandis** lõi sealne spordiühing 9. aug. Võhma Leolat 3:0 (2:0).

— **Narvas** 7. aug. kommertsgümnaasiumi meeskond võitis tennis-hockeyklubi 2. meeskonna üle 4:2 (1:2). Nurgalöögid 5:2. Neljanda värava saavutas güm. viimasel minutil karistuslöögist.

— **Uruguailased** viibivad ikka veel Euroopas. Käesoleva kuu lõpul peavad nad veel mõned võistlused Hispaanias.

— **Viini Hakoah** pidas oma võistlusreisil Poolas, Lätis ja Leedus kokku 15 matshi, mis ta kõik võitis. Väravate vahekord — 89:3. Väravaid tegid Häusler (paremsisem.) 21, Grünvald (tsentr.) 20, Eisenhoffer (vasaksisem.) 19, teised alla kümne.

— **Viini Rapid** pidas oma võistlusreisil Rootsis ja Daanis kokku 10 matshi, millest kuus lõppesid viigiga, kolm võitis ja ühe kaotas. Göteborgi linnameeskonna üle võitis Rapid 1:0 ja Kopenhageniga mängis 0:0.

— **Johnny Weissmüller** on Ameerika ujumise esivõistlustel 100 yardi võitnud ajaga 50,4, mis on uus ilmarekord. Senine oli 52,4, samuti tema oma.

Saksa kergejõustiku esivõistlused

peeti Berliinis 8. ja 9. augustil. Juba enne võistlusi lagunes teade laiali Houbeni haigeksjäämisest, mis ta stardi üldse küsitavaks tegi. Eeljooksu suutis ta veel võita, kuid vahejooksus jäi ta neljandaks. Sellega olid kõik ta shansid maetud. Nii võitis 100 meetri Corts, Stuttgart. Ka see oli üllatus, kuna võitjaks oodati Magdeburgi meest Büchneri. Corts olevat Paddocki tüüpi jooksja, nagu Berliini Sportblatt teatab. Ka 5000 meetris said favoriidid Bedarff ja Valpert lüüa. Esimene Saksa rekord langes 110 meetri tõkkejooksus, milles Trossbachi aeg tuli 14,9. 3x1000 mtr. võitis Köln uue Saksa rekordiga 7.44,5, mis ka ilmarekordist parem. Pealtvaatajaid oli esimesel päeval 5.000 ja teisel päeval 20.000.

Tagajärjed: 100 mtr. — 1. Corts 10,6; 2.

Büchner — ½ mtr. järel: 3. Körnig. 800 mtr. — 1. Dr. Peltzer 1,55,2; 2. Engelhardt 8 mtr. järel; 3. Osterhoff 1½ mtr. järel. 5000 mtr. — 1. Frandsen 15,20,2; 2. Petri 6 mtr. järel; 3. Eisbach 40 mtr. järel. 110 mtr. tõkkeid — 1. Trossbach 14,9 (Saksa rek.); 2. Morgenroth 6 mtr. järel. 3x1000 mtr. — 1. Zahlendorf 88, Berlin 7,45,5 (Saksa rek.). Kõrgus — 1. Skorczinski 1,88; 2. Huhn 1,82; 3. Koepke 1,77. Kaugus — 1. Dobermann 7,15; 2. Schuhmacher 7,04; 3. Hoffmann 6,80. Ketas — 1. Hänchen 42,03; 2. Hoffmeister 41,92; 3. Buchgeister 41,48. Oda — 1. Dr. Lüdecke 55,71; 2. Hauer 55,60; Buchgeister 55,44. 1500 mtr. — 1. Peltzer 4,00,2; 2. Böcher 4,01,9; 3. Otto 4,03,9. 200 mtr. — 1. Schüller 22,0; 2. Büchner 22,2; 3. Vege 22,3. 400 mtr. tõkkeid — 1. Trossbach 55,0; 2. Schumann 57,0. Kuul — 1. Brechenmacher 13,81; 2. Söllinger 13,53; 3. Kulzer 13,09. 400 mtr. — 1. Schmidt 49,0; 2. Steves 49,4; 3. Stortz 49,8. 10.000 mtr. — 1. Wachsmuth 32,44; 2. Schneider 33,09. 4x100 mtr. Deutscher Sp. Cl., Berlin, 42,2. Teivas — 1. Reeg 3,60; 2. Bleise 3,60; 3. Schumacher 3,50.

Prantsuse — Shveitsi maavõistlus kergejõustikus

peeti pühapäev, 9. augustil Pariisis Kolombi staadionis. See oli järjekorra poolest kolmas maavõistlus Prantsuse ja Shveitsi vahel. 1921. a. võitis Shveits 68:58, 1922. a. Prantsuse 75:51 ja nüüd võitsid prantslased 75 punktiga Shveitsi 57 vastu.

Tagajärjed: 100 mtr. — 1. A. Murlon, Pr., 11,0; 2. Borner, Shv., 2 mtr. järel; 3. R. Murlon, Pr. 200 mtr. — A. Murlon 22,0; 2. Borner 22,2; 3. Cerbonney, Pr. 400 mtr. — 1. Tèneveau, Pr., 49,0 (Pr. rekordi kordamine); 2. Imbach, Shv. 4 mtr. järel, 3. Galtier, Pr. 800 mtr. — 1. Martin, Shv., 1,53,2; 2. Wiriath, Pr., 1,55,6; 3. Boitard, Pr. 1500 mtr. — 1. Pelé, Pr., 4,01; 2. Bontemps, Pr., 4,03,2; 3. Oschwald, Shv., 50 mtr. järel, 5000 mtr. — 1. Guillemot, Pr., 15,56; 2. Dolques, Pr., 16,08; 3. Schiavo, Shv., 16,25,2. 110 mtr. tõkkeid — 1. Sempé 15,0 (uus Pr. rek.); 2. Schreier, Shv., 10 mtr. järel. Kõrgus — 1. Lewden, Pr., 1,80; 2. Sabatier, Pr., 1,80; 3. Stauber, Shv., 1,75. Kaugus — 1. Pinson, Pr., 6,81; 2. Schluchter, Shv., 6,75; 3. Sempé, Pr., 6,74. Teivas — Béghelin, Shv. Duthil ja Muzard, Pr., 3,50. Kuul — 1. Paoli, Pr., 14,04; 2. Vogler, Shv., 12,81; 3. Duhour, Pr., 12,77. Ketas — 1. Guggenheim, Shv., 40,23; 2. Conturbia, Shv., 39,83; 3. Paoli 39,14. Oda — 1. Degland, Pr., 58,00; 2. Vaekerlin, Shv., 52,54; 3. Rima, Shv., 51,63. 4x100 mtr. — 1. Shveits 44,6; 2. Prantsuse 42,4 (uus Pr. rek.), kuid Prantsuse meeskond deklasseeriti ühe Shveitsi jooksja takistamisest eest. 800+400+200+100 mtr. — 1. Shveits 3,23,4; 2. Prantsuse 3,23,8.

Sissetulek võistlustest oli 60.000 franki (1.200.000 mk. ümber).

Kõige kasulikum sporditarbenõude ostukoht on

„Sport“

Tartus, Rüüfli tä. 11, kõnetraat 602.

Koolidele ja spordiseltsidele hinnaalandus. Kauba headuse eest täielik vastutus.

Jalgratta spordist Tartus.

Juba ammu on Tartus jalgratta spordiharu anustusesse jäänud, kuni viimaks müüd Kalev talle jälle hinge tahab sisse panna. Endise Taara aias oli omal ajal võidusõitude jaoks laudadest tee tehtud, kuid ajaajooksul kõdunes see ära ja lõhuti maha. Tänavu aasta seati tee jälle korda ja 9. aug. korraldati ka esimesed võistlused.

2000 meetri sõidus omas esimese koha meie parim ujuja Herbert Raig, veesp. klubi, aeg 3 m. 55,8 sek. Teise koha sai G. Tarikas, Kalev, 3.56,6 ja kolmanda A. Mitt, Akad. sp.-kl., 3.58,7.

2000 meetri sõidust erasõitjatele võitis osa ainult üks, Haupt, ning lõpetas maa 4 minuti 02,9 sekundiga.

Kavas oli edasi 2000 meetri takistustega sõit, kus muu seas ka keegi Klass ühes oma 14-aastase poja Ernstiga osa võitis. Ring ümber platsi oli pisut vähem kui 200 meetr. ja selle peale olid asetatud ühte kohta üksteise ligi umbes meetri-liste vahedega viis saepuru kotti ja teise kohta jälle 20 sentimeetri kõrgused lauast tõkked. Sõitja pidi kottide vahelt keerutades läbi sõitma, kuna teiste tõkete juures ratta pealt pidi maha tulema ja see teisele poole tõstma. Selle tööga sai kõige esiti toime väike Ernst (Veespordi klubi liige), kuid, et ta veel 16 aastat vana ei ole, siis koha peale ei arvatud. Lasti huvipärast kaasa teha. Tema aeg oli 6 m. 18,8 sek. Teisena tuli lõppu Mäger, Kalev, 6 m. 51,5 sek. ja kolmandana Tarikas, Kalev.

5000 meetri sõidus oli osavõtjaid viis. 15 ringi peal võitis vedamise oma kätte Herman Reiman, Kalev, ja lõpetas ka esimesena ajaga 10 m. 40,3 sek. ja omas sellega Tartu maakonna meistri nime. Reimanile sõitsid järgi Mitt ja Raig, kes omavahel olid ägedas üksteisest möödapressimises. Önn oli vaheldav, kuni viimaks teisena lõpetas Mitt, 10 m. 41,5 sek.

Kalevi omavahelistes sõitudes 1000 meetri peale võitis Lepikow 1 m. 55,2 sek.; teine Tarikas — 1 m. 58,3 sek. Mõõdamines võiks ka nimetada, et 5000 meetr. võideti Kristjan Saare ja Ko. rattaga — firma Advance, 1000 ja 2000 meetr. takistustega samuti Saare ratastega — firma Mars, kuna 2000 meetri võidusõidu võitja oli firma Otsing — mis kodumaa töö õeldi olevat.

Võidusõit jättis kõigiti hea mulje ja loota tahaks, et Kalev asja soiku ei jäta.

Pärnumaarattasõidu esivõistlused

korraldas Tervis 4. aug. oma spordivälja 350-meetrilisel ringteel. Vihmase ilma tõttu oli osavõtjaid vähe — 9; needki peale ühe kõik Tervisest.

Tagajärjed: 5 km.: 1. J. Kuuter 9.38,1 (uus maak. rek.); 2. V. Lindau 9.52,3; 3. H. Tugedam 10.02,8, kõik Tervisest.

10 km.: 1. J. Kuuter 20.23,2; 2. H. Tugedam 20.35; 3. J. Leppik, Vaprus, 20.41,3.

Ilusõidus tuli esimeseks A. Levin, teine B. Shmidt, mõlemad Tervisest. Shmidt trikk oli sõidu ajal enese riietest vabastamine.

A. P.

Tartu veesportklubi omavahelised ujumisevõistlused

peeti 8. aug. Tartus ujumismajas Veesport. Võistlejad olid liigitatud kolme klassi: vanemad — need, kes avalikkudel võistlustel kohti omandanud; keskklass — üle 16 a. vanad ja noorte klass — alla 16 a.

Võistlustulemused: Vanem klass, 100 mtr. vabalt meestele: 1. Pärl 1:26,5; 2. Pokats 2:10. 100 mtr. seljali meestele: 1. Pokats 2:48.

100 mtr. vabalt naistele: 1. Kull 1:51,5 (parem kui Eesti rekord). 100 mtr. seljali naistele: 1. Tresunova 2:07,2. 200 mtr. külljeli naistele: 1. Kull 4:25,2.

Keskklass, 50 mtr. vabalt meestele: 1. Janson 39,0; 2. Verhomaasing 48,9. 50 mtr. seljali meestele: 1. Kurvits 47,9. 50 mtr. vabalt naistele: 1. Laas 47,3; 2. Kits 51,0; 3. Lanter 1:05,2. 50 m. seljali naistele: 1. Laas 54,0; 2. Kubja 3 mtr. järel.

50 mtr. rinnuli naistele: 1. Kubja 54,1; 2. Lanter 1:18,1.

Noorte klass, 25 mtr. vabalt meestele: 1. Türk 15,8; 2. Lakson 16,7; 3. Kangro 17,7.

25 mtr. seljali meestele: 1. Türk 20,8; 2. Paris 28,1.

25 mtr. rinnuli meestele: 1. Türk 24,0; 2. Paris 24,4; 3. Kangro 24,7. Ed. Jn.

Ujumise maraton Pariisis.

2. aug. peeti Pariisis sealse spordilehe L'Auto korraldusel ujumise maraton, millest osa võtsid professionaaljujad. Start 12 osavõtjale anti öösel kell 3. Võistlusmaa pikkus oli 40 kilomeetrit ja tagajärjed kujunesid: 1. Le Driant 12 t. 36 m.; 2. Pouilley 12 t. 45 m.; 3. G. Michel 14 t. 33 m.; 4. argentiinlanna Miss Harrison 14 t. 36 m. Viimane ujus terve maa läbi rinnuli.

Samal päeval oli naisvõistlejatele korraldatud 10 kilomeetrit pikk ujumine läbi Pariisi, mille võitis M-le France Peguilhan ajaga 2 t. 37 min.

Baseballi võistlused Tartus.

Laupäeval ja pühapäeval pidas Tallinna AMEK (Ameerika mängude Eesti klubi) Tartus kaks baseballi võistlust NMKÜ suvekooli meeskonna vastu. Esimese võitis AMEK ägeda mängu järel 9:8. Suvekooli meeskonnas mängisid kaasa 4 ameeriklast. Teise võistluse võitis AMEK 19:7. Publikut, keda mäng kaasa kiskus, oli rohkesti.

Mõlemad peetud võistlused olid baseballi alal Eestis üheks suuremateks. M. S.

Missugune sport on parim?

Kõik sportlased — keeglimängijatest kuni kalaõngitsejateni peavad oma sporti kõige täielikumaks ja näevad oma ala kui kehakultuuri krooni.

Kuid tõeliselt näivad selleks olevat poks ja jalgpall. Seda kinnitab uuesti rootslase Torsten Tegneri prätseeritud järjestus, kes iga spordi-ala tema väärtuslikumate omaduste järele punktidega hindab. (Punktide maksimumi 75 juures on see tabel järgmine: 1. Poks 55; 2. Jalgpall 53; 3. Jäähall 51; 4. Veepall 50; 5. Maadlus 49; 6. Muudmaajooks 48; 7. Tennis 47; 8. Suusatamine 43; 9. Sõudmine 43; 10. Rattasõit 42; 11. Kiirjooks 40; 12. Visked 39; 13. Iluuisutamine 38; 14. Hüpped 36; 15. Ujumine 35.

19. kohal on võimlemine ja 22. pikamaajooks.

O.Ü. „ESTO“

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02
Suurem spordiäri Eestis.

Soovib spordiabinõusid kõigil aladel täielikumaks väljavalikus ja tuntud headuses, spordi- kirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.

Graveerimise, emailleerimise ja kullasepa töökoja

R. REKKOR

Tallinnas, Niiguliste tän. 18 (hoovi peal) valmistab kõikidele spordi liitudele, ühingutele — rinnamärke, ohvitseridele kokarde ja trafareite.

M. Andreesen

Meesterahva rätsepaäri

Tallinn, Rataskaevu tänav nr. 14.
Kõnetraat 17-54.

Esimese järgu võõrastemajad
Tallinnas

„Kuld Lõvi“ „Peterburg“
Harju tän. nr. 40 Rataskaevu t. nr. 7
Kõnetr. 3-36 ja 18-40 Kõnetr. 244.

Numbritoad ainult reisijatele
Hinnad 300—1000 mk.

E. SPORDILEHE

tellimisi
võetakse vastu kõigis
posikontorites ja
lehe talituses

TALLINN, GONSIORI TÄN. 4

A./S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 19.3.a.

TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1

on täielikum spordiabinõude vabrik Eestis. Soovib mõõdukate hindadega abinõusid kõigile spordialade jaoks. Abinõud seisavad täielikult väljamaa paremate firmade saaduste kõrgusel.

Esitaja Tallinnas: O.Ü. „ESTO“, Pikk tän. 47.

Illustreeritud hinnakirjad saadetakse soovijatele maksuta.